

Tanterv a két tanítási nyelvű középiskolai célnyelvi oktatáshoz

A tantárgyról általánosságban

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatást is a valós kommunikációs helyzeteken alapuló nyelvtanulás jellemzi. A tanulók fejlettségi szintjüknek, életkori sajátosságaiknak megfelelő, ugyanakkor kihívást jelentő, érdekes tevékenységekben vesznek részt. A célnyelvvel minden esetben valamilyen kommunikációs szituációban, kontextusban találkoznak. A középiskolai nyelvtanításban a tanár és a tanuló támaszkodhat az általános iskolában elsajátított nyelvtanulási készségekre és stratégiákra, amelyeket közösen fejlesztenek tovább.

Tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök

Ajánlott tankönyvek: Schritte international 1-6, Schritte Grammatik, AusBlick 1-3, em-Grammatik, Abitaining Oberstufe

A tananyag elmélyítését és bővítését segítő eszközök: digitális források, szépirodalmi művek, újságok, prezentációk, publicisztikai írások, közösségi oldalak, blogok.

Célok és feladatok

A célnyelv oktatásának alapvető célja – a KER-rel összhangban – a tanulók célnyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek minden tevékenységhez, így a nyelvi kommunikációhoz is elengedhetetlenek.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik a célnyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek szintén erősíthetik a motivációt. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

Ennek a képzési formának a legfőbb célja az, hogy az általános iskolában a nyelvtanulással kapcsolatban kialakult pozitív attitűdöt megerősítse, biztosítsa a célnyelv minél magasabb szintű elsajátítását, és megalapozza a további nyelvek sikeres tanulását. Ehhez szükséges a folyamatos megerősítés, a pozitív tanári visszajelzés, amely fokozza a tanulók önbizalmát, így magabiztosabban vesznek részt a szóbeli és az írásbeli kommunikációban.

A mindennapi nyelvhasználatban, ezért a nyelvtanulásban is, fontos szerepet játszanak a szövegértelmezési- és alkotási stratégiák. A recepció során a nyelvhasználó, illetve a nyelvtanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja mint számára lényegeset, felfogja mint nyelvi egységet és összefüggésében értelmezi. A produkció során megtervezi és szóban vagy írásban megalkotja mondandóját.

A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük, és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki. Tisztában kell lenniük a mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveivel, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket. Ismerniük kell azokat az eszközöket és forogatókönyveket, amelyekkel sikeresen megoldhatók a különféle kommunikációs helyzetek. Fel kell ismerniük, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szőnek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző

alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági formák, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használata is.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. A két tanítási nyelvű képzésben részt vevő tanulók több közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven sajátítanak el, és az általános képzésben részesülő tanulóknál lényegesen több autentikus hangzó és írott szöveget dolgoznak fel. A tanulók az intenzíven fejlődő nyelvtudásuknak köszönhetően egyre összetettebb tartalmú és magasabb nyelvi szintű autentikus anyagokat ismernek meg, ami a célnyelv használatát élményszerűvé teszi.

A két tanítási nyelvű oktatásban az anyanyelvi lektornak nagy szerepe van a mindennapi szóhasználat, a kommunikációs készség kialakításában, fejlesztésében. Munkája révén a tanulók nyelvhasználatát természetessé válik, gyakorlatot szereznek az anyanyelvi beszélő megértésében és a kizárólag célnyelvi kommunikációban. Az anyanyelvi lektor másik feladata a kultúráközvetítés és az interkulturális kompetencia fejlesztése. Közreműködésével autentikus szituációk alakulnak ki az osztályteremben, a tanulók kommunikációja gördülékenyebbé válik, és folyamatosan érzékelik nyelvi fejlődésüket.

A célnyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással, az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, valamint a kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a NAT hangsúlyozza a tantárgyközi integráció kiemelt szerepét. A két tanítási nyelvű oktatás esetében az integráció lehetőségét növeli, hogy a tanulók néhány közismereti vagy szakmai tantárgyat célnyelven dolgoznak fel. Ezáltal nyilvánvalóvá válik számukra a nyelvórán kívüli nyelvhasználat és nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók a célnyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre, személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a célnyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, és számos területen alkalmazható.

Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak, amelyek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

A célnyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos készségeleme átvihető a célnyelv tanulásába és fordítva, a célnyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén. A két terület erősítheti egymást, olyannyira, hogy megfelelő módszerek alkalmazása esetén az is lehet sikeres nyelvtanuló és nyelvhasználó, akinek hiányosak az anyanyelvi ismeretei, és a célnyelv tanulása segíthet abban, hogy tudatosabbá váljon az anyanyelv használata.

Csakúgy, mint a többi tantárgy, a célnyelvek esetében is elmondható, hogy az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogolás is élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének állandó fejlesztéséhez szükség van arra, hogy a tanulók beszélgethessenek a tanulásról magáról, segítséget kapjanak a tanulási stratégiák elsajátításában, és lehetőségük legyen gyakorolni mind az önértékelést, mind a társértékelést.

A nyelvtanítás sikerében fontos szerepet játszik a nyelvtanulók ismereteinek, érdeklődésének, igényeinek, nyelvi és nem nyelvi készségeinek bekapcsolása a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás a témák sokféleségének köszönhetően, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget kínál a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiség fejlesztésre. A siker másik kulcsa a folyamatos pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (a hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, az olvasott szöveg értése és az íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól, a hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak.

A célnyelvek tanulásának fő célján, egy idegen nyelv magas szintű elsajátításán túl az is fontos feladat, hogy a tanulók a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek sem anyanyelve a célnyelv.

A tanulók értékelése:

A tanulók teljesítményét és haladását folyamatosan kell értékelni. Iskolai és házi dolgozatok, kiselőadások, közös projektek készítése, csoportos viták, szerepjátékok (különböző interjúk, hétköznapi párbeszéd, fiktív történetek, irodalmi művek szereplőinek beszélgetése), ismertetések, események bemutatása, szövegmagyarázat- és értelmezés, drámai feldolgozás és előadás segítségével adnak számot tudásukról szóban és írásban. Az órai munka során a magnó nemcsak passzív, hallgató eszközként szerepelhet, hanem az elhangzottak rögzítésére is, segítséget nyújtva az önkontrollban és az értékelésben.

A csoportokat tanító tanárok a tananyagnak megfelelően, változatos feladatokkal egész évben folyamatosan ellenőriznek és értékelnek, félévente legalább három témazáró jellegű (szóbeli és/vagy írásbeli) számonkérésre is sort kell keríteni, hogy a diákok képet kaphassanak mind általános, mind nyelvi ismereteik gyarapításáról.

Valamennyi alapkészséget mérni kell. Az írásbeli készség mérése egy-egy tanítási egység lezárását követő otthoni vagy iskolai logikai érvrendszerre épülő fogalmazás segítségével is történhet. Ennek elkészítéséhez a diákok részletes útmutatót kapnak. Az iskolai és vizsgadolgozat terjedelme 200-600 szó között mozog.

Félévente elvárás legalább egy önálló, vagy csoportosan végzett kutató munka dokumentációjának benyújtása és/vagy eredményeinek csoport előtti prezentációja.

A 10. és 11. évfolyam végén a receptív és produktív készségek fejlődését egy-egy külső vizsga (emelt szintű nyelvi érettségi, felsőfokú nyelvvizsga) szintjének megfelelő feladatokkal is kívánatos megmérni. Ennek eredménye egész évi teljesítményük 20 százaléka.

Tantárgyi struktúra és óraszámok:

A két tanítási nyelvű középiskolai oktatás a 9–12. évfolyamon zajlik. Négy évfolyamos két tanítási nyelvű középiskolai oktatásban azok a tanulók vesznek részt, akik két tanítási nyelvű általános iskolában tanulták a célnyelvet és/vagy nyelvtudásuk eléri az A2–B1-es nyelvi szintet. Ezek a tanulók a 8. osztály elvégzése után a két tanítási nyelvű középiskola 9. évfolyamán kezdik meg tanulmányaikat.

A négy évfolyamos képzést megelőzi egy előkészítő évfolyam, amennyiben a tanulók nem érik el az A2–B1 szintet, azaz nyelvtudásuk nem teszi lehetővé, hogy célnyelven tanulják az iskola helyi tantervében meghatározott közismereti vagy szakmai tantárgyakat.

	H	I	J	K	L	M
1		Előkészítő évfolyam (9/Kny) – ha van	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
2	Célnyelv	684	180	180	180	160

9–10. évfolyam

A két tanítási nyelvű oktatásban a 9. évfolyamot olyan diákok kezdenek el, akik általános iskolában vagy a középiskola előkészítő szakaszában minimum A2–B1 szintre jutottak. Ez szükséges ahhoz, hogy a célnyelven tudjanak tanulni bizonyos közismereti tantárgyakat.

A két tanítási nyelvű oktatásban a célnyelvből a középiskola 10. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER hatfokú skálájának negyedik, B2-es szintjére. Ez biztosítja, hogy olyan fejlődés valósuljon meg az általános iskolai vagy a nyelvi előkészítő év tanulmányai után eltelt két évben, amely lehetőséget ad a szaktárgyak növekvő nyelvi és tartalmi követelményeinek teljesítésére. Megfelelő alapul szolgál emellett ahhoz, hogy a további két évben minden tanuló eljusson a két tanítási nyelvű középiskolai tanulmányok végére várható C1 szintre.

A tanulókat komplex motiváló tényezők segítik az előrehaladásban; a nyelvórákon is foglalkoznak a szaktárgyak terminológiájával, míg a kommunikációs és információs technológiák ésszerű és kritikus alkalmazása a differenciált, személyre szabott tanulás lehetőségét biztosítja.

A célnyelv tanulásának ebben a szakaszában is fontosak a korosztályi sajátosságok (önkeresés, önkritikusság, a kortárs csoport hatásai), amelyekre a tanárnak szintén építenie kell a nyelvi kreativitás, a problémamegoldó és a kritikai gondolkodás erősítése mellett. A nyelvoktatás sikerét meghatározzák a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló már megért lényeges információkat, amelyek olyan ismert témákhoz kapcsolódnak, mint pl. a munka, az iskola, a szabadidő; ki tudja szűrni a fontos információkat azokból a rádió és tévéadásokból, amelyek aktuális eseményekről vagy érdeklődési körének megfelelő témáról szólnak.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes megérteni a köznapi és tanulmányi életben elhangzó hosszú beszédeket, ha normális beszédtempóban erős akcentus nélkül beszélnek; megért konkrét és elvont témájú üzeneteket, amelyek a mindennapi élet, illetve a tanulmányi munka során előfordulhatnak; követi az összetettebb érvelést, amennyiben a téma viszonylag ismerős, és a beszéd menete jól követhető; viszonylag könnyedén követi az anyanyelvi beszélők közötti társalgást.

	C
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>A mindennapi társalgásban és a tanulás során elhangzó összetett álláspontok lényegének megértése.</p> <p>A normális beszédtempójú és erős akcentus nélküli köznyelvi beszéd és tanulmányokkal kapcsolatos előadás főbb pontjainak megértése.</p> <p>Konkrét és elvont témájú, a mindennapi és a tanulmányi munka során előforduló standard dialektusú bejelentések és üzenetek megértése.</p> <p>Rádiós dokumentumműsor és egyéb felvett vagy közvetített hanganyagok megértése standard dialektus esetén.</p> <p>Konkrét és elvont témájú hírműsorok, dokumentumfilmek, televíziós műsorok, színdarabok, beszélgető műsorok megértése.</p> <p>Részletes, összetett érvelés megértése ismerős téma esetén.</p> <p>Anyanyelvű beszélők közötti társalgás viszonylag könnyed követése.</p> <p>A beszélő hangulatának, hangszínének, nézeteinek és attitűdjeinek megértése.</p> <p>A szövegértési stratégiák alkalmazása, például szöveghallgatáskor a főbb pontok keresése.</p> <p>A megértés ellenőrzése kontextuális jelek segítségével.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszédek, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, tanulmányokkal kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás.</p>

	D	E
1	Fejlesztési cél	Szöbéli interakció
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely külföldi utazás során adódik; előkészület nélkül részt tud venni a személyes jellegű vagy érdeklődési körének megfelelő, ismert vagy mindennapi témáról folytatott társalgásban (pl. család, szabadidő, munka, utazás, aktuális események).
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes általános és tanulmányokkal kapcsolatos témák széles körében folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet; pontosan fejezi ki gondolatait, véleményét és érveit, valamint az érzelmek különböző fokozatait; hatékonyan részt vesz a mindennapi és a tanulás során előforduló vitahelyzetekben; stílusában, regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.

1

A fejlesztés tartalma

Társalgásban való részvétel mindennapi, tanulmányi, iskolai vagy szabadidővel kapcsolatos témák körében.

Érzelmek különböző fokozatainak árnyalt kifejezése, események, élmények személyes jelentőségének kifejezése.

Gondolatok, problémák felvetése, megvitatása, teendők meghatározása, alternatív javaslatok értékelése mindennapi és általános érdeklődésre számot tartó témák esetén.

A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való aktív részvétel, információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.

Elbeszélés, újságcikk, előadás, eszmecsere, interjú vagy dokumentumfilm összefoglalása, véleménynyilvánítás, a témával kapcsolatos kérdések megválaszolása.

Vitákban saját érvek pontos, meggyőző indoklása, bizonyítása példákkal.

A partner érveinek felismerése, elfogadása vagy meggyőző cáfolata, ellenérvek pontos megfogalmazása, indoklása és példákkal való bizonyítása.

Közös munka során a részletes utasítások megbízható megértése, megbeszélése, a partner véleményének kikérése.

Szolgáltatások kapcsán felmerülő nézeteltérések megvitatása és hatékony megoldása.

Összetett információ és tanács megértése és cseréje.

Több forrásból származó információk és érvek összegzése, bemutatása, megvitatása.

Hatékony részvétel interjúban, folyamatos kezdeményezés, gondolatok kifejtése, tapasztalatokról való beszámolás, saját kérdések megfogalmazása.

Anyanyelvű beszélők között zajló élénk eszmecsere megértése és bekapcsolódás a beszélgetésbe.

Ismerős és általános témáról beszélgetés kezdeményezése, fenntartása, a szó átvétele, átadása, mások bevonása, a beszélgetés lezárása, egymás kölcsönös megértésének elősegítése.

Beszélgetésben elhangzottak összefoglalása, a lényeg kiemelése, a megértés ellenőrzése, félreérthető megfogalmazások javítása, körülírás, szinonimák használata.

A kommunikációs eszközök széles körének alkalmazása.

A kommunikációs távolság felmérése, az általános udvariassági szabályok ismerete és alkalmazása.

Állítások és közbeszólások kommentálása, ezáltal az eszmecsere kibontakozásának elősegítése.

Ismerős témában a beszélgetés menetének terelése, a megértés megerősítése, mások bevonása a beszélgetésbe.

Természetes, jó nyelvhelyességgel való kommunikáció a körülményeknek megfelelő stílusban.

Mondanivaló helyzethez és körülményekhez igazítása, gondolatok közötti viszonyok pontos hatékony jelzése.

A legtöbb általános témában jó szókincs, rugalmas használat, lexikai pontosság.

Állandósult szókapcsolatok használata azért, hogy időt nyerjen és megtartsa a szót, amíg megfogalmazza mondanivalóját.

Viszonylag magas szintű grammatikai biztonság, értelemzavaró hibák nélkül.

Meglehetősen egyenletes beszédtempó, időnkénti habozással.

Tiszta, természetes kiejtés és hanglejtés.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd,

	utasítás, interjú, vita, szerep eljátszása.
--	---

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló már el tudja mesélni egyszerű mondatokkal élményeit, álmait, reményeit, céljait; röviden meg tudja magyarázni és indokolni a véleményét; el tud mondani eseményeket, történeteket, tartalmat, és véleményt tud nyilvánítani ezekről.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes világos, szisztematikusan kifejtett leírást és bemutatást adni, előadást tartani érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó témák széles skálájában; kiemeli megfelelően a fontos gondolatokat, és példákkal, érvekkel támasztja alá mondanivalóját; megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon, valamint figyelembe veszi a hallgatóságra tett hatását; legyen természetes módon eltérni egy előre elkészített szövegtől.

	I
1	A fejlesztés tartalma Szisztematikusan kifejtett előadás bemutatása, a fontos gondolatok kiemelése. Érvek sorba rendezése, főbb pontok megfelelő kiemelése és a gondolatok alátámasztása példákkal, érvekkel. Tényszerű és irodalmi szövegek összefoglalása, megjegyzések hozzáfűzése. Világos, folyékony, rögtönzött, a hallgatóság számára egyértelmű bejelentések kifejezése a legtöbb általános témában. A különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése. Ellentétes nézetek és a főbb gondolatok megvitatása. Egy film vagy színdarab cselekményének és az események sorozatának összefoglalása. Kivonatok készítése olyan hírműsorokból, interjúkból vagy dokumentumfilmekből, amelyek véleményt, érveket és eszmecserét tartalmaznak.

<p>Mondanivaló megtervezése, beszéd eszközeinek kiválasztása. Ismerős szituációkban folyékony és könnyed nyelvhasználat. Hallgatóságra tett hatás figyelembevétele. Aktuális témával kapcsolatos nézőpontok elmagyarázása. Szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok, valamint botlások és hibák kompenzálása és kijavítása körülírással és átfogalmazással. Jellegzetes hibák feljegyzése, és a beszéd tudatos ellenőrzése a hibák alapján. Természetes eltérés az előre elkészített szövegtől, reagálás a hallgatóság által felvetett szempontokra, a prezentációt követő kérdések megválaszolása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserek, telefonbeszélgetés, szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>
--

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló képes a főként standard nyelven megírt, tevékenységéhez, tanuláshoz kapcsolódó szövegek megértésére; magánlevélben megéri az események, érzelmek és kívánságok leírását.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes az érdeklődési köréhez kapcsolódó szövegeket elolvasni és megérteni; hosszú és összetett szövegeket gyorsan átolvas, megtalálja a lényeges részleteket; önállóan olvas, olvasási stílusát és sebességét változtatja a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően; bonyolultabb és hosszabb szövegekben is megéri az író álláspontját, nézőpontját.

	L
1	A fejlesztés tartalma Az érdeklődési köréhez és tanulmányaihoz kapcsolódó levelezés, hírek, cikkek elolvasása és a lényeg megértése. Érdeklődésével és tanulmányaival kapcsolatos hosszú, összetett utasítások, feltételek és figyelmeztetések megértése. Különböző tantárgyakkal kapcsolatos cikkek megértése esetenként szótár használatával. Az önálló olvasás fejlesztése, olvasási stílus és sebesség változtatása a különböző szövegeknek és céloknak megfelelően. A megfelelő források szelektív használata. Témák széles körében hírek, cikkek és beszámolók tartalmának és fontosságának gyors meghatározása és annak eldöntése, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni.

	<p>Az író álláspontjának, nézőpontjának megértése napjaink problémáival foglalkozó cikkekben és beszámolóiban. Széles körű szókinccs kialakítása. Ismeretlen kifejezések, fordulatok kezelése, a jelentés szövegkörnyezetből, szövegösszefüggésből való kikövetkeztetésével. Online és hagyományos, egy- és kétnyelvű szótárak használata. Kortárs irodalmi prózai szövegek megértése.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menutrend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, tantárgyakkal kapcsolatos forrásirodalom, beszámolók, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek.</p>
--	--

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	B1, azaz a tanuló tud egyszerű, folyamatos szöveget alkotni ismerős, érdeklődési köréhez kapcsolódó témákról; be tud számolni élményeiről és benyomásairól.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes világos, részletes szövegeket írni érdeklődési körével és tanulmányaival kapcsolatos számos témakörben és műfajban; érveit, gondolatait és véleményét kifejti elvont témákról is; képes feljegyezni tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzeneteket; követi az adott műfaj hagyományait.

	O
1	<p>A fejlesztés tartalma Világos, részletes szövegek írása számos témakörben. Több forrásból származó adatok és érvek összegzése és értékelése, a fontos gondolatok érthető közlése. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, információt közlő feljegyzések/üzenetek írása a mindennapi életében szerepet játszó embereknek. Hírek, nézetek hatékony kifejtése, reagálás mások nézeteire. Esszé, beszámoló, riport, film-, könyv-, színdarab-ismertető írása. A különböző érzelmi fokozatok kifejezése és az események és élmények személyes jelentőségének kiemelése levelezésben. Megjegyzések megfogalmazása a levelezőpartner híreivel és nézeteivel kapcsolatban.</p>

<p>Kreatív, önkifejező műfajokkal való kísérletezés, pl. vers, elbeszélés, történet írása, illetve átírása.</p> <p>Gondolatokról és problémamegoldásokról értékelés készítése.</p> <p>Részletes leírás készítése valóságos vagy képzelt eseményekről és élményekről.</p> <p>Érvelés rendezett kifejtése egy bizonyos nézőpont mellett vagy ellen, a különböző alternatívák előnyeinek és hátrányainak kifejtése.</p> <p>A lényeges pontok és alátámasztó gondolatok hangsúlyozása, a több forrásból származó információk és érvek szintetizálása.</p> <p>A gondolatok közötti kapcsolat világos, összefüggő jelölése, az adott műfaj hagyományainak követése.</p> <p>Levelek, cikkek, beszámolók, történetek világos, a szöveg jól definiált tartalmú bekezdésekre tagolása, bekezdések szerkesztése, szövegszerkesztés: bevezetés, kifejtés, lezárás.</p> <p>Kötőszavak, kifejezések hatékony használata a szöveg logikájának megvilágítására és a könnyebb megértés támogatására.</p> <p>Saját írásmű tudatos ellenőrzése, javítása; a félreértést okozó hibák helyesbítése.</p> <p>A szókincsbeli és szerkezetbeli hiányosságok kompenzálása körülírással és átfogalmazással.</p> <p>A mondanivaló alátámasztása vizuális eszközökkel (pl. rajz, ábra, diagram, térkép).</p> <p>Az írásmű stílusának magabiztos megválasztása, a formális, neutrális és informális stílus stíluselemeinek alkalmazása.</p> <p>A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képalírások, emlékeztetők írása, jegyzetek készítése, diktált üzenetek leírása, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nem tetszést kifejező üzenetek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., megállapodások, szerződések, közlemények szövegének egyeztetése, cikkek írása magazinok, újságok és hírlevelek számára, cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek, rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, poszterek készítése.</p>
--

9. évfolyam, B1

Témakörök

Témakörök	Kapcsolódási pontok	Óraszám
<p>1.Személyes vonatkozások, család</p> <p>A tanuló személye.</p> <p>Személyes tervek.</p> <p>Családi élet, családi kapcsolatok nálunk és a célországokban.</p> <p>Diákcserék.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás.</p> <p><i>Etika:</i> önismeret, ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor. családi</p>	10

	élet.	
<p><i>2.Ember és társadalom</i></p> <p>I. A másik ember külső és belső jellemzése. Baráti kör, régen és ma. A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás, a tizenévesek útkeresése. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem). Női és férfi szerepek.</p> <p>II.A fiatalok helyzete a modern társadalomban. A fiatalok nálunk és a célországban. A fiatalok jogai, lehetőségei, kötelezettségei. Viselkedési normák. A szabadidő eltöltése. (Partik, bulik) Felelősségvállalás másokért.</p> <p>III: Öltözködés, divat. Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése. Öltözködés és személyiség. Szépség és divat. Márkás ruhák, kreativitás, kedvenc ruhadarabok. A másik és magunk elfogadása. Konfliktusok és kezelésük.</p>	<p><i>Etika: társas kapcsolatok, előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés, fogyatékkal élők, szegények és gazdagok.</i></p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz.</i></p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás.</i></p>	<p>15</p> <p>15</p> <p>15</p>
<p><i>3.Szabadidő, művelődés, szórakozás.</i></p> <p>Szabadidősport. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Veszélyes sportok. Sportolás és egészségmegőrzés. Egészséges táplálkozás.</p>	<p><i>Testnevelés és sport: sportolás és olimpiák története, példaképek, sportágak jellemzői.</i></p> <p><i>Földrajz: biotermékek.</i></p>	<p>25</p>
<p><i>4.Az iskola és a munka világa.</i></p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és Németországban. Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka. Az ismeretszerzés különböző módjai. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, a tanulás technikái.</i></p> <p><i>Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</i></p>	<p>20</p>

<p>Pályaválasztás, különböző szakmák, foglalkozások. Szakmai gyakorlat.</p>		
<p><i>5.Személyes vonatkozások, család</i></p> <p>Egyén és család, családi kapcsolatok. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Az együttélés formái. Családi konfliktusok. Szerepek a családban, generációk együttélése.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: generációk kapcsolata</i></p>	<p>20</p>
<p><i>6.Az iskola</i></p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, tagozat stb.) Álomiskola. Iskolai kapcsolatok. Konfliktusok az iskolában (tanár-diák, fiú-lány). Az iskolai demokrácia, felelősségvállalás. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek: élethosszig tartó tanulás</i></p>	<p>20</p>
<p><i>7.Szabadidő, művelődés, szórakozás</i></p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében. Szabadidős elfoglaltságok, hobbik. Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák. Számítógép, internet. A művészet szerepe a mindennapokban (zene, tánc). Társadalmi elkötelezettség</p>	<p><i>Földrajz: más népek kultúrái.</i></p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom: a reklám és a popzene új szóbeli költészete.</i></p> <p><i>Testnevelés és sport: táncok, népi játékok</i></p> <p><i>Ének-zene: népzene, klasszikus zene, popzene.</i></p>	<p>20</p>

<p>8. <i>Utazás, turizmus.</i></p> <p>A közlekedés eszközei, a kerékpáros közlekedés. Nyaralás itthon, illetve külföldön családdal és barátokkal. Nyári munkavállalás. Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése. Turisztikai célpontok, látnivalók, nevezetességek a célországokban.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság</p>	20

10. évfolyam, B2

Témakörök

Témakörök	Kapcsolódási pontok	Óraszám
<p>1. <i>Ember és társadalom</i></p> <p>A mai ifjúság világa (baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel). A felnőtté válás problémái. Tiltások és jogok.</p>	<p><i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom.</p>	10
<p>2. <i>Gazdaság és pénzügyek.</i></p> <p>Családi gazdálkodás. A pénz szerepe a mindennapokban. Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank) Vásár fiataloknak. Üzleti világ, fogyasztás, reklámok. Reklámok előnyei és hátrányai. Pénzkezelés a célnyelvi országokban. A fiatalok pénzkezelése, adósságaik. Zsebpénz itthon és a célnyelvi országokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás, tudatos vásárlás, pénzügyi ismeretek.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz <i>Matematika:</i> alpműveletek, grafikonok elemzése.</p>	20
<p>3. <i>Szabadidő, művelődés, szórakozás.</i></p> <p>Irodalom, könyvek, olvasási szokások. Irodalmi művek fiataloknak, hangos-könyvek. Az infokommunikáció szerepe a</p>	<p><i>Informatika:</i> e-könyvek</p>	20

mindennapokban: a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.		
<p>4.Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>Fantázia és valóság.</p> <p>Filmek, filmműfajok.</p> <p>Forgatókönyvek, fiatal filmkészítők és színészek</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> művészi alkotások leírása, értelmezése.</p>	15
<p>5.Környezetünk</p> <p>A globális éghajlatváltozás és következményei.</p> <p>Környezeti problémák napjainkban, a környezetszennyezés.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben és globálisan.</p> <p>Mit tehetünk környezetünkért és a természet megóvásáért, a fenntarthatóságért?</p> <p>Energiatakarékos életmód.</p> <p>Környezetvédő szervezetek, akciók.</p> <p>Önkéntesség.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság otthon és a lakókörnyezetben, víz- és energia-takarékosság, újrahasznosítás.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</p> <p><i>Földrajz:</i> globális problémák, életminőségek különbségei, pl. az éhezés és a szegénység okai.</p>	20
<p>6.Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Nagyvárosok a célországokban.</p> <p>Berlin története, nevezetességei és kulturális élete.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> lakóhely és környék hagyományai, az én falum, az én városom.</p> <p><i>Földrajz:</i> településtípusok, más népek kultúrái.</p>	20
<p>7.Életmód</p> <p>Az egészséges életmód.</p> <p>Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás, alkohol, internet, drog stb.).</p> <p>A dohányzás káros hatásai. Dohányzási tilalom az iskolában.</p> <p>Étkezési zavarok. Sportfüggőség, túlzott testépítés. Drogfüggőség</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> testi és lelki egészség, balesetek megelőzése, egészséges ételek.</p> <p><i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>	20

	<i>Testnevelés és sport: a rendszeres testedzés hatása a szervezetre, relaxáció.</i>	
<p><i>8. Ember és társadalom.</i></p> <p>Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban. Barátság, szerelem, szerelmi bánat. Igaz barátság, fiú és lány közötti barátság. Konfliktusok és kezelésük. Csapatmunka az iskolában és a munkahelyen.</p>	<p><i>Dráma és tánc: a szituáció alapelemei, beszédre késztetés, befogadás, értelmezés, különböző kultúrák mítoszai, mondái.</i></p>	20
<p><i>9. Ember és társadalom</i></p> <p>Szépségideálok. A szépség különböző korokban. Plasztikai műtétek fiatalokban. Hasonlóságok és különbözőségek az emberek között. Tolerancia a fogyatékkal élők iránt. Integráció az iskolában. Az integráció előnyei és hátrányai. Nonverbális kommunikáció. Az érzelmek kifejezése nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Magyar irodalom: szépség az irodalomban.</i></p> <p><i>Biológia-egészségtan: fogyatékkal élők, betegségmegelőzés.</i></p>	20
<p><i>10. Tudomány és technika</i></p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben. A technikai fejlődés, a jövő. Elképzelések a személyes jövőről és az emberiség fejlődéséről. Fogyasztás és környezetvédelem a jövőben.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek; fizika: tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</i></p> <p><i>Informatika: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjai, élőlírással kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</i></p>	15

11–12. évfolyam

A nevelési célok közül ezen a szinten is kiemelt fontosságú a tanulás tanítása, mivel a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik vagy munkájuk során, egész életükön át.

A két tanítási nyelvű oktatásban célnyelvből a középiskola 12. évfolyamának végére a tanulóknak el kell jutniuk a KER ötödik szintjére, azaz a C1 szintre. Bár ez a kimeneti szint egy teljes szinttel az emelt szintű érettségi B2 szintje és két szinttel a középszintű érettségi B1-es szintje felett van, a sikeres vizsga érdekében lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók megismerjék a nyelvi érettségi felépítését, követelményeit, és elsajátítsák az ezeknek megfelelő stratégiákat; megismerjék a feladattípusokat és az érettségi során használt értékelési szempontokat, és alkalmazni tudják azokat önértékelésük során.

A tanulók motivációját növeli, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvórai munka segíti a szaktárgyi tartalmak elsajátítását. Továbbra is fontos motiváló tényező a kommunikációs és információs technológiák használata, amely tovább segíti az egyéni érdeklődés kielégítését.

A 12. évfolyam a tanulók számára a továbbtanulás vagy a munka világába történő kilépés előtti utolsó tanév. A nyelvoktatásban is hangsúlyt kell kapnia az ezekre történő felkészítésnek, a szükséges készségek fejlesztésének. A tanulók jövőjét érintő fontos döntésekben a nyelvtanár is sokat segíthet, például a feldolgozott témák megfelelő kiválasztásával és ok-okozati viszonyokat, követelményeket feltáró feladatokkal.

	A	B
1	Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló már megérti a hosszabb beszédeket, vagy előadásokat, az ezekbe foglalt érvelést, amennyiben ismert témáról szólnak; Megérti a legtöbb televíziós hírműsort és az aktuális eseményekről szóló adásokat, valamint a legtöbb standard nyelven beszélő filmet.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes összetett gondolatmenetű és rejtett jelentéstartalommal is rendelkező hosszú szöveget is megérteni; megbeszélés és vita során kövesse könnyedén a mások között folyó összetett interakciót, és érzékelje a sugallt attitűdöket és a beszélők közötti kapcsolatot; szűrje ki a beszéd apróbb részleteit, értsen meg összetett műszaki információkat; értse meg az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációit.

	C
1	A fejlesztés tartalma Az előadások, viták, hosszú és összetett szövegek megértése köznapi és elvont, összetett témák esetében is. Felvett és közvetített hanganyagok széles körének megértése. A hallott szöveg gondolatmenetének követése, apró részletek, tényleges információk

	<p>megértése, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is. Csoportos megbeszélés és vita során a mások között folyó összetett interakció könnyed követése. Közérdekű bejelentésekben elhangzó összetett műszaki információk, ismerős termékekről és szolgáltatásokról szóló bemutatók megértése. Olyan filmek megértése, amelyek jelentős mértékben tartalmaznak szleng és idiomatikus kifejezéseket. A nem világosan szerkesztett beszéd megértése, még akkor is, ha az összefüggésekre csak utalnak. A szövegekben a sugallt attitűdök és a beszélők közötti kapcsolat megértése. Az idiómák és köznyelvi fordulatok széles körének, valamint stílusrétegbeli váltásoknak megértése és használata. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> közlemények, párbeszéd, üzenetek, bejelentések (pályaudvaron, repülőtéren stb.), televíziós és rádiós hírek, beszélgető műsorok, színdarabok, dokumentumfilmek, hangfelvételek, rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok), telefonbeszélgetések, színdarabok, tanulmányaival kapcsolatos előadások, prezentációk, beszélgetések, riportok, élő interjúk, filmek, anyanyelvűek közti társalgás, médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír).</p>
--	---

	D	E
1	Fejlesztési cél	Szóbeli interakció
2	Előzetes tudás	B2, azaz a tanuló anyanyelvű beszélővel is természetes, könnyed és spontán kapcsolatteremtésre képes; aktívan részt tud venni az ismert témájú társalgásban; véleményét ki tudja fejteni, és álláspontját meg tudja védeni.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló legyen képes csoportos eszmecsere esetén követni a mások között zajló összetett interakciót, és hozzászólni még elvont, összetett és ismeretlen témákhoz is; fejezze ki magát folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül; adja elő álláspontját, válaszoljon meg kérdéseket és reagáljon ellenérvelésekre; alkalmazza a szövegszervező nyelvi eszközök széles körét; használja a kontextuális, grammatikai és lexikai jeleket; az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes zökkenőmentes kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és lezárására vizuális és verbális segédanyagok alapján.

F	
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Könnyed részvétel csoportos megbeszélésben és vitában, még elvont, összetett, ismeretlen témákban is.</p> <p>Információcsere, nézetek kifejtése, indoklása, rákérdezés mások nézeteire, reagálás azokra.</p> <p>Ügyek, problémák világos felvázolása, okok és következmények megfontolása, és a különböző megközelítések előnyeinek és hátrányainak mérlegelése.</p> <p>Saját álláspont meggyőző kifejtése, kérdések megválaszolása és reagálás az ellenérvekre.</p> <p>Összetett információ és tanács megértése, részletes információ átadása és cseréje mindenféle ügyben.</p> <p>A részletes instrukciók megbízható megértése, a partnerek bevonása a munkába, véleményük kikérése, hatékony együttműködés.</p> <p>Érvelés meggyőző nyelvhasználattal nézeteltérés, kártérítési ügy vagy egyéb probléma megoldásának során.</p> <p>Hatékony részvétel interjúban akár interjúkészítőként, akár interjúalanyként, a megvitatott téma segítség nélküli folyékony és jól felépített kifejtése, valamint a közbeszólások megfelelő kezelése.</p> <p>Beszélgetésben elhangzottak összegezése több forrásból származó információ esetén.</p> <p>Rákérdezés az elhangzottakra, a megértés ellenőrzése és a homályos pontok tisztázása céljából.</p> <p>Kontextuális, grammatikai és lexikai jelek használata az attitűdök, hangulatok és szándékok kikövetkeztetéséhez és a folytatás előrevetítéséhez.</p> <p>Megfelelő kommunikációs eszközök kiválasztása megjegyzései megfelelő bevezetéséhez, annak érdekében, hogy átvegye a szót, vagy időt nyerjen, és magánál tartsa a szó jogát, amíg gondolkodik.</p> <p>Saját gondolatok hatékony kapcsolása a többi beszélőéhez.</p> <p>Széles körű szókincs birtoklása és a hiányok körülírással és elkerülő stratégiák használatával való pótlása.</p> <p>Rugalmas és hatékony nyelvhasználat társasági célokra, beleértve az érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot is.</p> <p>A szóbeli interaktív vizsgálóhoz szükséges kommunikációs stratégiák ismerete és alkalmazása.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások: személyes és telefonos társalgás, megbeszélés, eszmecsere, tranzakciós és informális párbeszéd, utasítás, interjú, vita.</i></p>

	G	H
1	Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló világosan és kellő részletességgel fejezi ki magát számos témában;</p> <p>ki tudja fejteni véleményét valamilyen aktuális témáról úgy, hogy részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat;</p> <p>mondanivalója létrehozásakor megtervezi, hogy mit és milyen eszközökkel mondjon;</p> <p>összefüggő beszéd megvalósításakor képes eltérni az előre elkészített szövegektől.</p>

3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló legyen képes folyékonyan, természetes módon, majdnem erőfeszítés nélkül kifejezni magát; adjon részletes leírást és bemutatást összetett témákról, fejtse ki az egyes alpontokat és zárja le megfelelően a beszédét;</p> <p>a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül kerülje ki a felmerülő problémát, és fogalmazza át mondanivalóját;</p> <p>az érettségi részletes követelményeiben megadott témakörökben és kommunikációs helyzetekben legyen képes önálló beszéd létrehozására, önálló témakifejtésre.</p>
---	---	--

I	
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Részletes leírás és bemutatás összetett témákkal kapcsolatban. Altémák kifejtése és összekapcsolása, a beszéd megfelelő befejezése. Részletes információk pontos átadása, eljárások lebonyolításának részletes leírása. Több forrásból származó információ és érvek összefoglalása. Világos, jól szerkesztett előadás tartása összetett témában. A gondolatok alátámasztása adatokkal, érvekkel és példákkal. Bejelentések megfogalmazása folyékonyan, szinte erőfeszítés nélkül. A jelentés finomabb árnyalatainak kifejezése hangsúllyal és hanglejtéssel. Előadás közben a közbeszólások kezelése, kérdések megválaszolása természetes módon. Mondandó megtervezése, eszközök kiválasztása. A hallgatóságra tett hatás figyelembevétele. A felmerülő probléma kikerülése a beszéd menetének teljes megszakítása nélkül, és a mondanivaló átfogalmazása. A nyelv természetes, rugalmas, gördülékeny, érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó használata. Széles körű szókinccs kialakítása, a hiányok kompenzálása átfogalmazással, vagy elkerülő stratégiák alkalmazásával. Mindezeknek a szóbeli érettségi vizsgán történő alkalmazására való felkészülés.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> leírások, képleírások, témakifejtés, elbeszélő szöveg, érveléssor, előadások, prezentációk (önállóan vagy segédanyagok, instrukciók alapján), projektek bemutatása, hallgatóság előtti megnyilvánulás (előadás iskolában, szórakoztatás, bemutató stb.), párbeszéd és társalgás, nyilvános viták és eszmecserek, telefonbeszélgetés, informális tolmácsolás ismerősöknek, elpróbált szerep eljátszása, versek, rapszövegek.</p>

	J	K
1	Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló már képes elolvasni azokat a cikkeket és jelentéseket, amelyek aktuális, jelenkori problémákkal foglalkoznak, és szerzőjük álláspontját vagy véleményét fejtik ki; megérti a kortárs irodalmi prózai szövegeket.</p>

3	<p align="center">A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanuló legyen képes minden részletükben megérteni hosszú és összetett szövegek széles körét; határozza meg gyorsan bármilyen szöveg tartalmát és fontosságát, találja meg a lényeges részleteket; értse meg a szöveg részleteit, ismerje fel az attitűdöket és érzéseket; legyen képes az érettségi vizsga követelményeiben leírt szövegek általános vagy részinformációinak megértésére.</p>
L		
1		<p>A fejlesztés tartalma Hosszú és összetett szöveg részleteinek megértése. Magánjellegű vagy tanulmányokhoz kapcsolódó szövegek megértése. Társadalmi, tanulmányi és magánéletben előforduló autentikus szövegek megértése. Időnkénti szótárhasználattal bármilyen levelezés, gépekkel/eljárásokkal kapcsolatos összetett útmutatás megértése. Hírek, cikkek és beszámolók gyors átolvasása bármilyen témakörben annak eldöntésére, hogy érdemes-e a szöveget alaposabban is tanulmányozni. Hosszú és összetett szövegekben a lényeges részletek megtalálása. Az adott feladat megoldásához szükséges információk kikeresése a szövegből. Az apró részletek, érzések, attitűdök, valamint a burkolt és kifejtett vélemények felismerése. Számos szövegfajta felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során. Felkészülés mindezek alkalmazására az érettségi vizsga feladatainak megoldása során.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> utasítások, instrukciók, összetett használati útmutatók, tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, reklám, menetrend, prospektus, műsorfüzet), tájékoztató táblák, utcai és filmfeliratok, játékszabályok, hagyományos és elektronikus levelek, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), internetes honlapok, internetes fórumok hozzászólásai, ismeretterjesztő szövegek, képregények, tantárgyakkal kapcsolatos tudományos szövegek, cikkek, publicisztikai írások, elbeszélő szövegek, modern szépirodalmi szövegek, forrásirodalom.</p>

	M	N
1	Fejlesztési egység	Íráskészség
2	Előzetes tudás	<p>B2, azaz a tanuló tud világos és részletes szövegeket írni az érdeklődési körének megfelelő számos témáról; tud tájékoztató és érvelő szöveget írni; rá tud világítani arra, hogy milyen jelentőséget tanúsít az eseményeknek vagy élményeknek.</p>

3	<p align="center">A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanuló legyen képes világos, részletes, jól szerkesztett szövegeket írni összetett témákról a lényeges kérdéseket hangsúlyozva; hozzon példákat, érveket gondolatai alátámasztására, és fejezze be a szöveget a megfelelő módon; kövesse a műfajnak megfelelő személyes vagy hivatalos stílus jegyeit, írjon természetesen, a műfajnak és az olvasónak megfelelő stílusban; fejezze ki magát világosan és pontosan, kommunikáljon a címzettel rugalmasan és hatékonyan; legyen képes az érettségi íráskészséget mérő feladatainak megoldására és az értékelési kritériumok alkalmazására.</p>
O		
1	<p>A fejlesztés tartalma</p> <p>Világos, jól szerkesztett szövegek írása összetett témákról. Gondolatok világos és pontos kifejezése magánlevelezésben. Gondolatok, problémák, felvetések, vélemények pontos és meggyőző kifejtése hivatalos levélben. A nyelv rugalmas és hatékony használata, beleértve az érzelmeket kifejező, humoros és célzásokat tartalmazó nyelvhasználatot. A lényeges, fontos kérdések hangsúlyozása. Kiegészítő gondolatok, érvek, példák felhozása és a szövegek megfelelő befejezése. Alapos részletességű, összetett, világos leírás készítése. Hagyományos vagy online újságcikk, blogbejegyzés írása. Hivatalos hangvételi beszámoló írása. Önéletrajz, motivációs levél írása. Elbeszélés létrehozása, részletgazdag szövegek írása. Tudakozódással és problémák magyarázatával kapcsolatos üzenetek, feljegyzések készítése bármilyen szituációban. Elvont és gyakorlati témákról szóló, számos összefüggést megvilágító előadásról, írott szövegről jegyzetek készítése, információk pontos rögzítése. Hosszú, komplex szövegek összefoglalása. Az olvasónak és a szövegfajtnak megfelelő stílus alkalmazása. Az adott stílushoz illő magas szintű szókincs és nyelvhasználat magabiztos alkalmazása. Saját írásmű szerkesztése: hibák tudatos keresése és javítása, a szükséges változtatások elvégzése. A nyelvi szintnek megfelelő, felhasználóbarát online és hagyományos szótárak használata.</p> <p><i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások:</i> hagyományos és elektronikus nyomtatvány, kérdőív, listák, hagyományos és elektronikus képeslapok, képaláírások, emlékeztetők, jegyzetek, diktált üzenetek, SMS-ek/MMS-ek, ügyintézésrel kapcsolatos vagy személyes információt tartalmazó levelezés postai levélben, faxon, elektronikusan (pl. tudakozódás, megrendelés, foglalás, visszaigazolás), tetszést/nemtetszést kifejező üzenetek, megállapodások, szerződések, közlemények, cikkek magazinok, újságok és hírlevelek számára, elektronikus informális műfajok, pl. blog, fórum, bejegyzések közösségi oldalakon stb., cselekvéssort tartalmazó instrukciók, történetek, elbeszélések, mesék, jellemzések, leírások, jegyzetek, versek, rapszövegek,</p>	

<p>rigmusok, dalszövegek, rövid jelenetek, paródiák, posztterek készítése, beszédek, előadások, hivatalos beszámolók, tudományos, ismeretterjesztő cikkek, kifejtő, érvelő, magyarázó esszé, folyamat, eseményleírás, önéletrajz, motivációs levél.</p>
---

11. évfolyam

	A	B	óraszám
1	Témakörök	Kapcsolódási pontok	
1	<p>Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése. Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság). Illemszabályok. Konfliktusok és kezelésük. Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyasztókkal élők. Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése. Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás. <i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezsi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés. <i>Földrajz:</i> biotermékek.</p>	25
2	<p>A munka világa Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák.</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>	21
3	<p>Nyelv fejlődése és változása A nyelv kialakulása. Nyelvtanulás. Módszerek és eredmények. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. A német nyelv ma. Nyelvtudomány.</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek:</i> a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás. <i>Informatika:</i> digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</p>	17

4	<p>Személyes vonatkozások, család Családformák. Családi élet, családi kapcsolatok. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése. Egyén és család nálunk és a célországokban. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. A család régen és ma Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; generációk kapcsolata. <i>Etika:</i> ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.</p>	25
5	<p>Gazdaság és pénzügyek Az Európai Unió tagországai és az unió szervezete, Magyarország és az EU. Az EU rövid története. A fiatalok Európája. Fiatalok és a politika. Európa az irodalomban</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> család és háztartás; tudatos vásárlás; pénzügyi ismeretek. <i>Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> banki ügyletek, tőzsde, gazdasági problémák, a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel rezszi, zsebpénz.</p>	21
6	<p>Környezetünk Növények és állatok a környezetünkben. A természet és az ember harmóniája. Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért? Az állatvédelem lehetőségei és problémái. Állatok a gyógyításban.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás. <i>Ember és természet:</i> élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége. <i>Földrajz:</i> településtípusok; globális problémák.</p>	25
7	<p>Ember és társadalom Női és férfi szerepek. Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése. Koedukáció az iskolában. Női egyenjogúság, emancipációs küzdelmek. Egyenjogúság a törvényekben és a gyakorlatban. Család vagy karrier?</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás. <i>Etika:</i> előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek:</i> a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés. <i>Földrajz:</i> biotermékek.</p>	25
8	Tudomány és művészet	<i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i>	21

	<p>Zene, a zene emberre gyakorolt hatása. Zenével az erőszak ellen. Iskolai zeneoktatás másképp: A rock iskolája Tudomány: bionika- technika a természet mintájára. Felfedezések: német fejlesztések, felfedezők és szabadalmak.</p>	<p>tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok. <i>Informatika</i>: számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, élőszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>	
--	--	---	--

12. évfolyam

	A	B	óraszám
	Témakörök	Kapcsolódási pontok	
1	<p>Személyes vonatkozások, család A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai). Személyes tervek. Családi élet, családi kapcsolatok. A családi élet mindennapjai, otthoni teendők. Házasság vagy élettársi kapcsolat. A korai gyermekvállalás. A család szerepe az egyén és a társadalom életében. Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: család és háztartás; generációk kapcsolata. <i>Etika</i>: ember az időben: gyermekkor, ifjúság, felnőttkor, öregkor.</p>	18
2	<p>Ember és társadalom A másik ember külső és belső jellemzése. A tizenévesek világa: baráti kör, kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel. Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése. Választójog gyerekeknek. Felnőtté válás, önállóság Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság). Rászorulóknak segítsége/Felelősségvállalás másokért.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat</i>: tudatos vásárlás. <i>Etika</i>: előítélet, tolerancia, bizalom, együttérzés; szegények és gazdagok. <i>Történelem, társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek</i>: a jövedelem szerepe a családban, kiadás, bevétel, megtakarítás, hitel, rezszi, zsebpénz; fogyasztói társadalom, bűn és büntetés. <i>Földrajz</i>: biotermékek.</p>	20

	<p>Ünnepek, családi ünnepek, az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében</p> <p>Öltözködés, divat, az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése.</p> <p>Hasonlóságok és különbségek az emberek között, tolerancia, pl. fogyatékkal élők.</p> <p>Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése.</p> <p>Konfliktusok és kezelésük.</p> <p>Társadalmi viselkedésformák, társadalmi szokások nálunk és a célországokban.</p> <p>A fogyasztói társadalom, reklámok.</p> <p>Törvény és rend.</p> <p>A rohanó társadalom.</p>		
3	<p>Környezetünk</p> <p>Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása).</p> <p>A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek.</p> <p>A lakóhely és környéke fejlődésének problémái.</p> <p>A városi és a vidéki élet összehasonlítása.</p> <p>Növények és állatok a környezetünkben.</p> <p>A természet és az ember harmóniája.</p> <p>Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért, vagy a természet megóvásáért, fenntarthatóságáért?</p> <p>A környezetvédelem lehetőségei és problémái.</p> <p>Időjárás, éghajlat.</p> <p>Globális kihívások.</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat: víz- és energiatakarékosság, újrahasznosítás.</i></p> <p><i>Ember és természet: élőhely, életközösség, védett természeti érték, változatos élővilág, a Föld mozgása, az időjárás tényezői, a Föld szépsége, egyedisége.</i></p> <p><i>Földrajz: településtípusok; globális problémák.</i></p>	16
4	<p>Az iskola</p> <p>Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat).</p> <p>Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban.</p> <p>Tantárgyak, órarend, érdeklődési</p>	<p><i>Történelem, társadalmi, gazdasági és állampolgári ismeretek: a tudás fogalmának átalakulása, élethosszig tartó tanulás.</i></p> <p><i>Informatika: digitális tudásbázisok, könyvtári információs rendszerek.</i></p>	16

	<p>kör, tanulmányi munka. Iskolai hagyományok. Az ismeretszerzés különböző módjai. Érettségi. A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága. Az internet szerepe az iskolában, a tanulásban. Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok nálunk és a célországokban.</p>		
5	<p>A munka világa Diákmunka, nyári munkavállalás, munkanélküliség. Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás. A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák. Stressz a szakmai életben. A stressz leküzdése.</p>	<p><i>Matematika:</i> gazdasági és pénzügyi nevelés. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka.</p>	20
6	<p>Életmód Napirend, időbeosztás. Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás). Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok: sportolás, kedvenc sport, iskolai sport. Az étkezési szokások, ételspecialitások hazánkban és más országokban. Életünk és a stressz. Étkezési szokások a családban. A kulturált étkezés feltételei, fontossága. Ételek, kedvenc ételek. Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben. Gyakori betegségek, sérülések, baleset. Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak). A gyógyítás egyéb módjai. Életmód nálunk és a célországokban. Függőségek, szenvedélybetegségek (dohányzás,</p>	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaorientáció és munka, balesetek megelőzése, egészséges életmód. <i>Biológia-egészségtan:</i> testrészek, egészséges életmód, a betegségek ismérvei, fogyatékkal élők, betegségmegelőzés, elsősegély.</p>	21

	alkohol, internet, drog stb.).		
7	<p>Szabadidő, művelődés, szórakozás</p> <p>A szabadidő jelentősége az ember életében.</p> <p>Szabadidős elfoglaltságok, hobbik.</p> <p>A művészet szerepe a mindennapokban: színház, mozi, koncert, kiállítás stb..</p> <p>Tömegkommunikációs eszközök és hagyományos művelődési formák.</p> <p>Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet.</p> <p>Az infokommunikáció szerepe a mindennapokban; a könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai.</p> <p>Kulturális és sportélet nálunk és a célországokban.</p>	<p><i>Földrajz:</i> saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, más népek kultúrájának ismeretén keresztül.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid epikai, lírai, drámai művek olvasása, a reklám és a popzene új szóbeli költészete, médiatudatosságra nevelés.</p> <p><i>Informatika:</i> e-könyvek.</p>	18
8	<p>Utazás, turizmus</p> <p>A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés, a kerékpáros közlekedés.</p> <p>A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra.</p> <p>Nyarlás itthon, illetve külföldön.</p> <p>Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése.</p> <p>Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai.</p> <p>Turisztikai célpontok.</p> <p>Az idegenforgalom jelentősége.</p> <p>Célnyelvi kultúrák.</p>	<p><i>Fizika, kémia:</i> fenntarthatóság, környezettudatosság a közlekedésben.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedési ismeretek, közlekedésbiztonság.</p>	17
9	<p>Tudomány és technika</p> <p>Népszerű tudományok, ismeretterjesztés.</p> <p>A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.</p> <p>A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre.</p> <p>A világháló a tanulásban, szakmában, szabadidőben</p> <p>Rádiótelefon és elektronikus levelezés, a média hatása a tömegekre, médiaetika.</p> <p>Az orvostudomány fejlődése</p>	<p><i>Fizika; kémia, biológia-egészségtan:</i> tudománytörténeti jelentőségű felfedezések, találmányok.</p> <p><i>Informatika:</i> számítógépen keresztül való kapcsolattartás, információ keresése, az informatikai eszközöket alkalmazó média megismerése, az elterjedt infokommunikációs eszközök előnyeinek és kockázatainak megismerése, a netikett alapjainak megismerése, előszóval kísért bemutatók és felhasználható eszközeik.</p>	14

(klónozás, géntechnika stb.).		
-------------------------------	--	--

	A	B
1	A fejlesztés várt eredményei a ciklus végén	<p>C1 nyelvi szint</p> <p>A tanuló megért igényesebb és hosszabb beszédeket a különböző típusú szövegek széles körében akkor is, ha nem világosan tagoltak, és az összefüggésekre csak utalnak, de azokat nem fejtik ki. A rejtett jelentéstartalmakat is érzékeli.</p> <p>A tanuló folyékonyan és természetes módon fejezi ki magát, anélkül hogy feltűnően gyakran keresgélne a szavakat. Társasági és szakmai célokra rugalmasan és hatékonyan használja a nyelvet. Pontosan megfogalmazza gondolatait és véleményét, és azokat más beszélők gondolataihoz kapcsolja.</p> <p>Összetett témákat világosan és részletesen mutat be úgy, hogy az egyes alpontokat összekapcsolja, a szempontokat kifejti, és a végén mondanóját megfelelő befejezéssel lekerekíti.</p> <p>A tanuló megért hosszú, összetett, tényszerű és irodalmi szövegeket, és észleli a stílusbeli különbségeket. Megérti a szakcikkeket és a hosszabb műszaki leírásokat akkor is, ha nem kapcsolódnak az érdeklődési köréhez.</p> <p>A tanuló több műfajban világos, jól szerkesztett, részletes szöveget alkot, és eközben megbízhatóan alkalmazza a szövegszerkesztési mintákat, kötőszavakat és szövegösszekötő elemeket. Összetett témákról levelet, esszét vagy beszámolót ír, és a fontos szempontokat kiemeli. Megválasztja az olvasónak megfelelő stílust. A tanuló nyelvtudása megfelel az érettségi vizsga szintjének és követelményeinek.</p>